

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра народних інструментів

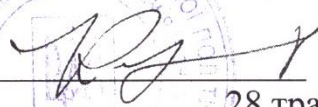
”ПОГОДЖУЮ”

Гарант освітньо-наукової програми,
Проректор з науково-педагогічної діяльності
та інноваційного розвитку, професор

 Ю. СОКОЛОВСЬКИЙ
23 травня 2022 року

”ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

 М. КУШНІР
28 травня 2022 року

”ПОГОДЖУЮ”

Декан факультету оркестрових інструментів
доцент

 Т. ЛАЗУРКЕВИЧ
25 травня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИВЧЕННЯ ОРКЕСТРОВИХ ПАРТІЙ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво
Профілізація	«Бандура», «Баян», «Акордеон», «Сопілка», «Цимбали», «Гітара»
Статус	Вибіркова компонента циклу дисциплін вільного вибору студента (ВК 1.20)
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (1)
Термін викладання	1 семестр
Факультет	Факультет оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна, заочна

Львів – 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «ВИВЧЕННЯ ОРКЕСТРОВИХ ПАРТІЙ» (для профілізацій: бандура, сопілка, цимбали, гітара, баян, акордеон) з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2022 року (Протокол № 6).

Розробники:

ПОСІКІРА Людмила Кузьмівна – завідувач кафедри народних інструментів , народна артистка України, професор

ЛИЧЕНКО Олександр Валентинович – доцент кафедри оркестрового диригування, народний артист України

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри народних інструментів

від ”_10_” __травня__2022 р., протокол № _6_

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих музикантів-ансамблів, які володіють специфікою оркестрового виконавства.

Основним завданням дисципліни є оволодіння студентом високопрофесійними навиками оркестрової гри, розвиток читки з аркушу та знання оркестрового репертуару.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК3.Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.

ЗК4.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК9.Здатність працювати автономно.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК2.Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК4.Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

СК5.Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК6.Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК7.Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

2.3 Фахові спеціалізовані компетентності

1. Здатність розуміння змісту, форму та стилю музичного твору, відтворювати його художню концепцію.
2. Здатність володіння засобами виконавської виразності та технічною майстерністю.
3. Здатність до ансамблевої майстерності, відпрацювання вмій виконання відповідної партії в контексті загального виконавського плану із врахуванням динаміки звучання інструменту в загальній звучності.
4. Здатність до чистого інтонування в процесі виконавства.
5. Володіння стійкою і водночас досить гнучкою метро-ритмічною пульсацією під час виконання.
6. Здатність до пошуку раціональної аплікатури відповідно до художніх і технологічних вимог певного фрагменту оркестрового твору.
7. Володіння основними закономірностями використання штрихових та артикуляційних засобів звукоутворення в оркестровій літературі, майстерно їх застосовувати в залежності до стилістичних особливостей виконуваного музичного матеріалу.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами			
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота (денна/заочна)	Семестри				
						у тому числі:				1	2	3	4	
						Всього (денна/заочна)	лекційні	Індивідуальні (денна/заочна)		практичні	Кількість тижнів в семестрі			
											15	15	15	15
Вивчення оркестрових партій		1		3	90	30/6			30/6	60/84	2/6	-	-	-

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота (денна/заочна)
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього (денна/заочна)	у тому числі:			
					лекційні	Індивідуальні (денна/ заочна)		
I		3	90	30/6			30/6	60/84
	1	3	90	30/6			30/6	60/84
	2							
II								
	3							

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I семестр

(загальний обсяг – 30 годин практичних занять і 60 годин самостійної роботи
– денна форма)

1. Виконання фрагментів оркестрових партій в творах зарубіжних композиторів-класиків (8 годин практ. / 16 годин сам.роб.)
2. Виконання фрагментів оркестрових партій в творах українських композиторів (8 годин практ. / 16 годин сам.роб.)
3. Виконання фрагментів оркестрових акомпанементів (8 годин / 16 годин)
4. Читання нот з листа (6 годин / 10 годин)
5. Підсумковий контроль (2 години самостійної роботи)

Послідовність проходження репертуару, а також обсяг творів та кількість годин індивідуальних занять і самостійної роботи визначається викладачем довільно, у залежності від творчого потенціалу та індивідуальних особливостей розвитку кожного студента. Під час навчання викладач повинен враховувати й необхідність охоплення (у межах зазначених розділів) якомога більшої кількості творів різних за змістом, формою та жанрами.

До заліку допускаються студенти, які виконали семестрові тематичні вимоги.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінки є багаторівневим поняттям, яке стосується результату праці студента протягом певного часу. Він складається з об'єктивних та суб'єктивних факторів оцінки. Під "суб'єктивним", в даному випадку, розуміється обдарованість виконавця. Під "об'єктивним" – його ставлення до професії, що виявляється у виконанні даної програми. Базове поняття критерію оцінки – це "художнє враження", яке містить основні компоненти оціночних факторів.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Відмінно А (90-100) – найвище художнє враження.

Високий ступінь обдарованості, музикальність, артистизм,

Міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання).

Високий ступінь технічної майстерності: віртуозність, володіння штриховою технікою, якісне звукодобування, добре відчуття ансамблевої гри.

Досконале виконання оркестрового твору: зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, музикантське мислення, досконале володіння оркестровими навиками.

Висока працездатність і відповідальність.

Добре В (82-89), С (74-81) – добре художнє враження.

Добрий ступінь обдарованості, музикальність, артистизм, виконавська воля та ритмоволя.

Добрий рівень володіння оркестровими навиками, штриховою технікою, звукодобуванням, динамічною виразністю.

Добре виконання програми: зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру.

Добра працездатність.

Задовільно D (64-73), E (60-63) – посереднє художнє враження.

Середній ступінь обдарованості.

Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, ансамблевими навиками, динамічною виразністю, штриховою технікою. Задовільне виконання програми: середній рівень складності, зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру оркестрових творів.

Середня працездатність.

Незадовільно FX (35-59) – незадовільнє художнє враження

(з можливістю повторного складання екзамену або заліку)

Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова або недостатня стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Незадовільне виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Низька працездатність.

Незадовільно F (0-34) – незадовільнє художнє враження

(з обов'язковим повторним вивченням матеріалу екзамену або заліку)

Низький ступінь обдарованості. Відсутність музикальності, артистизму, недостатня стабільність виконання. Низьке володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Низький рівень виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, відсутність виконавського мислення.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Вивчення оркестрових партій» інтегрує методи різних груп, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- 1) Горбаль Я., Горбаль В. Методика репетиційної роботи з оркестром. Л. 2018. – 3 – 80 с.
- 2) Ансамблі для бандур, вип.1 і вип.2, уп. В.Герасименко – Київ: «Музична Україна», 1980, 1981
- 3) Репертуар бандуриста, уп. С.Баштан, вип.7 – Київ: «Музична Україна», 1982

- 4) Г.Хоткевич. Вибрані твори для бандури, упор. В.Мішалов, серія «Музична спадщина Г.Хоткевича», вип. 4 – Харків: ФНКІ ім.Г.Хоткевича, 2010
- 5) Музичний альбом «Відлуння», уп. В.Іщенко – Чернігів: РА «Голд Фьюче», 2009
- 6) Збірник пісень і танців, упор. А.Бобир – Київ: «Музична Україна», 1959
- 7) «Грай, бандуро», упор. М.Гвоздь – Дніпропетровськ: «Гауранга», 1997
- 8) О.Герасименко. Ліричні п'єси для бандури – Львів: «ТеРус», 1997
- 9) Пед.репертуар, вип.2, уп. А.Омельченко – Київ: «Музична Україна», 1967
- 10) М.Опришко. Школа гри на бандурі – Київ: «Музична Україна», 1967
- 11) Твори для ансамблю бандуристів, уп. Т.Лазуркевич – Львів: «ТеРус», 2013
- 12) Н.П.Кучерук, М.П.Сточанська. Інструментальні ансамблі – Луцьк: РВВ «Вежа» Волинського державного університету ім. Л.Українки, 2006
- 13) М.П.Сточанська. «Земле, моя земле, я люблю тебе», ансамбль бандуристів - Луцьк: РВВ «Вежа» Волинського державного університету ім. Л.Українки, 2009
- 14) М.П.Сточанська. Вокальні ансамблі у супроводі бандур - Луцьк: РВВ «Вежа» Волинського державного університету ім. Л.Українки, 2006
- 15) О.Герасименко. Музичні пастелі. Для бандурного ансамблю - Львів: «ТеРус», 2010
- 16) Вокальні твори та ансамблі, уп. О.Герасименко – Львів: «ТеРус», 2001
- 17) Пісні укр.композиторів для ансамблю бандуристів, уп. О.Герасименко – Львів: «ТеРус», 2001
- 18) М.Ластовецький. Музика до вистави «Мальви» - Дрогобич: Коло, 2005
- 19) Є.Козак. Укр.нар.пісні – Київ: «Музична Україна», 1967
- 20) В.Барвінський. Колядки, щедрівки – Тернопіль: «Збруч», 1997
- 21) К.Стеценко. Обробки укр. нар. пісень – Київ: «Музична Україна», 1980
- 22) Збірник українських народних пісень для ансамблю бандуристів, упор. В.Лобко - Київ: «Музична Україна», 1989
- 23) Г.Хоткевич. Вибрані твори для бандури, уп. В.Мішалов, серія «Музична спадщина Г.Хоткевича», вип. 4 – Харків: ФНКІ ім.Г.Хоткевича, 2010
- 24) «Вечорниці». Співає тріо бандуристів – Київ: «Музична Україна», 1969
- 25) «Райдуга», упор. А.Омельченко - Київ: «Мистецтво», 1978
- 26) Іванов П. Оркестр українських народних інструментів. К., 1960.
- 27) «Грай, моя бандуро», вип.1, упор. О.Міньківський – Київ: «М.У.», 1968
- 28) Г.Китастиий. «Вставай, народе». Твори для капели бандуристів – Київ: «Музична Україна», 1996
- 29) М.Цуприк. Хорові твори а капела із супроводом бандур – Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2008

- 30) С.В.Овчарова. Твори зарубіжних, українських композиторів та народні пісні в аранжуванні для ансамблів бандуристів – Дніпропетровськ: Видавець Ю.Сердюк, 2007
- 31) «Музичні вечори», вип.11 - Київ: «Музична Україна», 1988
- 32) Українські колядки для ансамблю бандуристів. Обробка та аранжування О.Герасименко – Львів: «ТеРус», 2006
- 33) О.Курінний. Камерні ансамблі. Українські народні пісені та романси – Полтава: «Друкарська майстерня» ПП Шевченко Р.В., 2009
- 34) Г.Верета. «Коло млина, коло броду». Обробки українських народних пісень - Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2008
- 35) Є.Мілка. Твори для ансамблю бандуристів., вип. 2 – Донецьк: Донецька державна музична академія ім. С.С.Прокофєва, 2007
- 36) «Кобзареві струни». Вокальні твори на слова Т. Шевченка у супроводі бандури., упор. В.Дутчак – Івано-Франківськ: «Гостинець», 2004
- 37) «Любіть Україну». Збірник творів для ансамблів бандуристів., упоряд. В.Дутчак – Івано-Франківськ: «Плай», 2003
- 38) Твори для бандури. Пісні, хори та танці для ансамблів бандуристів., упор. А.Омельченко – Київ: Держ.видав., 1962
- 39) «Вербена». Пісенний дивосвіт., вип.1. Твори з репертуару народних артисток України тріо бандуристок «Вербена» - Черкаси: «Брама Україна», 2007
- 40) Зоя Ружин. «Україна є, Україна буде». Вокальні твори українських композиторів у супроводі бандури – Київ: КНФ, 2004
- 41) Т.Свентах. Звучи, рідна мово. Аранжування для капели бандуристів – Рівне: «Волинські обереги», 2005.
- 42) Гуцал В. Грає оркестр українських народних інструментів: методичні поради керівникам самодіяльних колективів / В.Гуцал. – Київ: Мистецтво, 1978. – 168 с. – (Бібліотечка художньої самодіяльності „Райдуга”, № 11).
- 43) Гуцал В. Інструментовка для оркестру українських народних інструментів. К., 1988.
- 44) Гуцал В. Робота з оркестром народних інструментів /Віктор Гуцал //Соціалістична культура. – 1979. – № 3 (675). – С.24-25.
- 45) М.П.Сточанська. «Лесі Українці», тріо бандуристок «Дивоструни» - Луцьк: РВВ «Вежа» Волинського державного університету ім. Л.Українки, 2011
- 46)Олійник Ю. Сюїта для бандури і фортепіано «Чотири подорожі в Україну» // Передмова, аплікатурна редакція, упор. Ок. Герасименко. – Львів: Левада, 2019. – 32 с.